

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál na rokovanie Zastupiteľstva
Bratislavského samosprávneho kraja

dňa 27.04.2018

Návrh

Všeobecne záväzného nariadenia Bratislavského samosprávneho kraja č. .../2018 o participatívnom rozpočte

Materiál predkladá:

Mgr. Juraj Droba, MBA, M.A.
predseda BSK

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodová správa
3. Materiál
4. Stanoviská komisií Z BSK

Zodpovedný:

Ing. Ivan Bošňák
riaditeľ odboru financií

Spracovatelia:

Ing. Marek Vičej
vedúci oddelenia rozpočtu

Bratislava
Apríl 2018

N á v r h u z n e s e n i a

UZNESENIE č. ... / 2018
zo dňa 27.04.2018

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja po prerokovaní materiálu

s c h v a ľ u j e

Všeobecne záväzné nariadenie Bratislavského samosprávneho kraja č. .../2018 o participatívnom rozpočte.

Dôvodová správa

Bratislavský samosprávny kraj predkladá toto všeobecne záväzné nariadenie v súlade s § 4 a § 8 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len: „zákon č. 583/2004 Z. z.“) a v súlade s Všeobecne záväzným nariadením Bratislavského samosprávneho kraja č. 2/2016 zo dňa 09.09.2016 o poskytovaní dotácií z rozpočtu Bratislavského samosprávneho kraja. V zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. rozpočet vyššieho územného celku obsahuje výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území vyššieho územného celku, ako aj obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre neho zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov a všeobecne záväzných nariadení vyššieho územného celku.

V súčasnom období na Slovensku neustále pribúdajú samosprávne jednotky, ktoré dávajú občanom na svojom území možnosť rozhodovať o časti verejných financií prostredníctvom participatívneho rozpočtu príslušnej samosprávy. Spomedzi miest ide napr. o Trnavu, Banskú Bystricu, Piešťany, v rámci Bratislavy má prepracovaný participatívno – komunitný rozpočet miestna časť Nové Mesto. Prvým samosprávnym krajom, ktorý do svojho rozpočtu zaviedol participatívny rozpočet bol Trenčiansky samosprávny kraj.

Myšlienka participatívneho rozpočtu vznikla v brazílskom meste **Porto Alegre** v 80-tych rokoch 20. storočia a je agendou Programu OSN pre ľudské sídla (UN – Habitat), ktorý ho definuje ako „mechanizmus (alebo proces), pomocou ktorého sa obyvateľstvo rozhoduje alebo podieľa na rozhodovaní o tom, kam smerujú všetky alebo časť dostupných verejných zdrojov. V širšom zmysle je participatívny rozpočet proces priamej, dobrovoľnej a všeobecnej demokracie zabezpečujúcej ľuďom možnosť diskutovať o všetkom, čo sa týka verejného rozpočtu a politiky a zároveň prijímať relevantné rozhodnutia. Občan tak nielen volí poslancov regionálneho zastupiteľstva, ale čiastočne je priamo vtiahnutý do procesu rozhodovania o prioritách týkajúcich sa jeho regiónu. Jeho úloha tak nekončí účasťou na voľbách, ale je mu umožnené priamo sa zapojiť do procesu rozhodovania o prioritách týkajúcich sa svojho regiónu.

Vzhľadom k tomu, že podmienky a kompetencie verejnej správy v rámci regiónu sú odlišné od miest a obcí, nie je úplne možné aplikovať všetky prvky procesu participatívneho rozpočtu tak ako to funguje v mestách, ale v takej forme, aby táto čo najlepšie reflektovala podmienky VÚC, ako sa to podarilo v Trenčianskom samosprávnom kraji.

Predkladané všeobecne záväzné nariadenie sa vzťahuje na obyvateľov bratislavského kraja, žijúcich na jeho území, právnické subjekty alebo fyzické osoby – podnikateľov, obce na území Bratislavského samosprávneho kraja a iné organizácie so sídlom na území BSK. Upravuje sa ním tvorba finančných prostriedkov na Participatívny rozpočet, formy a podmienky jeho čerpania, náležitosti projektov predkladaných širokou verejnosťou. Súčasne toto VZN nadväzuje na VZN BSK č. 2/2016 nakoľko jednou z foriem čerpania participatívneho rozpočtu je aj forma dotácie, ktorá má pre Bratislavský samosprávny kraj mimoriadny význam, nakoľko výsledok procesu pridelovania dotácie formou participatívneho rozpočtu je výsledkom hlasovania verejnosti.

Cieľom participatívneho rozpočtu BSK je, aby občania mohli prostredníctvom tohto procesu, demokraticky, otvorene ovplyvňovať tvorbu a čerpanie rozpočtu v rámci plnenia úloh BSK a spoločne využívať verejné zdroje na tvorbu a realizáciu vlastných nápadov pre zlepšenie a rozvoj BSK. Verejnosť sa na základe tohto mechanizmu môže zúčastniť na rozhodovaní o použití verejných zdrojov, ale je to aj nástroj na motiváciu obyvateľov BSK, aby sa zaujímali a porozumeli procesom fungovania regionálnej samosprávy a aby všetkým na projektoch, ktoré vyberú svojim rozhodnutím a hlasovaním, skutočne záležalo.

**Všeobecne záväzné nariadenie
Bratislavského samosprávneho kraja**

č. .../2018
zo dňa 27. 04. 2018

o participatívnom rozpočte

Bratislava
apríl 2018

Všeobecne záväzné nariadenie
Bratislavského samosprávneho kraja
č. .../2018
zo dňa 27. apríla 2018

o participatívnom rozpočte

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja v súlade s § 8 ods. 1, § 11 ods. 2 písm. a) zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov, podľa § 4 ods. 3,4 a 6 a § 8 ods. 2,4 a 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s Všeobecne záväzným nariadením Bratislavského samosprávneho kraja č. 2/2016 zo dňa 09.09.2016 o poskytovaní dotácií z rozpočtu Bratislavského samosprávneho kraja (ďalej len: „VZN BSK č. 2/2016“) vydáva toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „nariadenie“):

§ 1

Predmet úpravy

Toto nariadenie upravuje:

- vymedzenie základných pojmov,
- spôsob tvorby a čerpania finančných prostriedkov určených na Participatívny rozpočet (ďalej len „PR“),
- podmienky čerpania finančných prostriedkov v rámci PR,
- proces pridelovania a spôsob čerpania dotácií, ktoré majú pre Bratislavský samosprávny kraj mimoriadny alebo osobitný význam,
- mechanizmus fungovania PR,
- kontrolu, zúčtovanie, sankcie a pokuty.

§ 2

Vymedzenie základných pojmov

1. *Participatívny rozpočet* (ďalej len: „PR“) – časť rozpočtu Bratislavského samosprávneho kraja (ďalej len „BSK“), na ktorého rozhodovacom procese jeho tvorby a čerpania v súlade s pravidlami uvedenými v tomto všeobecne záväznom nariadení (ďalej len: „VZN“) s možnosťou transparentného monitorovania verejných výdavkov, sa spolupodieľajú obyvatelia BSK.
2. *Navrhovateľ* projektu je akákoľvek fyzická, alebo právnická osoba, ktorá má na území Bratislavského samosprávneho kraja trvalý pobyt, alebo sídlo a ktorá požiadala o financovanie projektu podľa tohto VZN.
3. *Projekt* – konkrétny návrh alebo nápad na financovanie aktivít v súlade s právnymi predpismi upravujúcimi rozsah pôsobnosti BSK a/alebo iných aktivít, na ktoré môže BSK poskytnúť dotáciu v súlade s VZN č. 2/2016, nakoľko majú pre BSK mimoriadny alebo osobitný význam, keďže ich pridelenie je výsledkom hlasovania verejnosti.
4. *Víťazný projekt* – projekt podaný navrhovateľom, ktorý Komisia pre PR odporučila zahrnúť do hlasovania verejnosti, a ktorý bol na základe hlasovania verejnosti vybraný ako víťazný.
5. *Prijímateľ* - v prípade financovania projektu súlade s § 4 ods. 2 VZN č. 2/2016 zo dňa 09.09.2016
1. môže byť len:

- a) obec, mesto alebo mestská časť na území BSK,
 - b) iná právnická osoba ako uvedená v písm. a) tohto odseku, ktorá má sídlo na území BSK a ktorej BSK nie je zakladateľom (napr. občianske združenie, nadácia, nezisková organizácia, registrovaná cirkev, obchodná spoločnosť), a fyzická osoba – podnikateľ, ktorý má sídlo alebo trvalý pobyt na území BSK,
2. nemôže byť organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK.

1. *Dotáciou* – sa rozumie poskytnutie nenávratného finančného príspevku prijímateľovi v súlade s § 8 zákona č. 583/2004 Z z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov v spojení s § 4 ods. 1 VZN č. 2/2016.
2. *Komisia pre PR* – kolektívny orgán, ktorý vykonáva všetky činnosti súvisiace s prípravou PR BSK, jeho realizáciou a vyhodnotením projektov. Komisia je poradný orgán predsedu BSK, menovaný predsedom BSK, skladá sa z poslancov BSK **po dohode s predsedami poslaneckých klubov** a zamestnancov Úradu BSK . Komisia môže prizvať na svoju činnosť aj ďalšie osoby. Štatút komisie bude zverejnený na webovej stránke BSK.

§ 3

Spôsob tvorby a formy čerpania finančných prostriedkov na projekty Participatívneho rozpočtu

1. BSK v rámci procesu schvaľovania rozpočtu a jeho zmien na príslušný rozpočtový rok schváli objem finančných prostriedkov určených na PR.
2. Počas rozpočtového provizória BSK nemôže podľa tohto nariadenia poskytovať dotáciu.
3. Celkovú sumu finančných prostriedkov v zmysle bodu 1 bude rozdelená pre jednotlivé okresy na základe počtu obyvateľov. Presná výška finančných prostriedkov pre jednotlivé okresy bude súčasťou výzvy na predkladanie projektov.
4. V prípade, že v rámci niektorého okresu nebude vyčerpaná celá pridelená suma vo výške uvedenej vo výzve, zostávajúca suma sa pomerne rozdelí do ostatných okresov.
5. Finančné prostriedky určené na projekty PR je možné čerpať nasledovne:
 - a) ako dotáciu, ktorá má pre BSK mimoriadny alebo osobitný význam súlade s § 4 ods. 2 VZN č. 2/2016, ak ide o projekt prijímateľa v zmysle § 2 tohto nariadenia..
 - b) na plnenie úloh BSK v rámci jeho pôsobnosti na projekty v súlade s platnou legislatívou.
6. Prijemca dotácie podľa tohoto VZN nemôže na ten istý projekt žiadať o dotáciu podľa VZN č. 2/2016.
7. Maximálna výška dotácie podľa tohto VZN na jeden projekt je 5 000,- EUR.

§ 4

Podmienky čerpania fin. prostriedkov v rámci PR

1. Navrhovateľ predkladá projekt na základe písomnej žiadosti, ktorú predstavuje vyplnený formulár, podaný do podateľne Úradu BSK alebo doručenej na adresu BSK. Tlačivo formulára bude súčasťou výzvy na predkladanie projektov.
2. Termín na predloženie žiadosti bude uvedený vo výzve na predkladanie projektov.
3. Navrhovateľ nemôže na realizáciu projektu podľa tohto nariadenia žiadať ďalšie finančné zdroje zo štátneho rozpočtu, alebo Európskej únie.

4. Žiadosť musí byť úplne a riadne vyplnená a doručená v termíne do podateľne Úradu BSK. K žiadosti navrhovateľ pripojí nasledovné povinné prílohy a doklady (originál alebo osvedčená kópia pokiaľ nie je uvedené inak):
- kópia dokladu o zriadení alebo založení žiadateľa (napr. stanovy občianskeho združenia, štatút neziskovej organizácie, nadačná listina), vrátane dokladu o pridelení IČO, okrem žiadateľa, ktorým je obec, mesto, mestská časť a obchodná spoločnosť,
 - výpis z obchodného registra, registra občianskych združení alebo obdobného registra, ku dňu doručenia na BSK nie starší ako 3 mesiace, ak ide o právnickú osobu, osvedčujúci oprávnenie na vykonávanie činnosti, okrem žiadateľa, ktorým je obec, mesto a mestská časť,
 - výpis zo živnostenského registra alebo obdobného registra, ku dňu doručenia na BSK nie starší ako 3 mesiace, ak ide o žiadateľa, ktorým je samostatne zárobkovo činná osoba zapísaná v živnostenskom registri, alebo v obdobnom registri, osvedčujúci oprávnenie na vykonávanie činnosti,
 - kópia dokladu preukazujúceho oprávnenie konať v mene žiadateľa, ak nie je oprávnenie preukázané vo výpise z príslušného registra (napr. kópia menovacieho dekrétu, zápis z členskej schôdze, iného relevantného dokladu o vymenovaní štatutárneho zástupcu),
 - výpis z príslušného registra alebo doklad o pridelení daňového identifikačného čísla, ak ide o fyzickú osobu vykonávajúcu slobodné povolanie,
 - doklad o zriadení alebo vedení účtu žiadateľa v banke alebo pobočke zahraničnej banky (kópia zmluvy o bežnom účte alebo výpis z bežného účtu), na ktorý má byť dotácia poukázaný,
 - doklad preukazujúci vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo súhlas vlastníka nehnuteľnosti, ak je predmetom žiadosti dotácia na rekonštrukciu, opravu alebo technické zhodnotenie nehnuteľnosti,
 - súhlasné stanovisko príslušného pamiatkového úradu, ak je predmetom dotácie pamiatkovo chránený objekt,
 - výpis registra trestov právnických osôb nie starší ako 3 mesiace,
 - iné doklady potrebné k posúdeniu žiadosti, ktoré si môže vyžiadať.
5. Navrhovateľ, ktorého žiadosť nespĺňa predpísané náležitosti, bude vyzvaný na doplnenie žiadosti. Žiadosť, ktorá nespĺňa predpísané náležitosti a nie je doplnená do lehoty stanovenej vo vyzvaní na doplnenie, nebude Komisiou pre PR predložená na hlasovanie verejnosti.
6. Po zverejnení a vyhlásení víťazných projektov, pri ktorých dochádza k finančnému plneniu zo strany BSK voči prijímateľovi, sú úspešní prijímatelia povinní do 10 dní od výzvy doplniť nasledovné doklady v origináli:
- výpis z registra trestov navrhovateľa alebo štatutárneho zástupcu žiadateľa ku dňu doručenia na BSK nie starší ako 3 mesiace, okrem žiadateľa, ktorým je obec, mesto a mestská časť,
 - čestné vyhlásenie prijímateľa, že v čase podania projektu:
 - má vyrovnané všetky záväzky voči štátu (inšpektorát práce, sociálna a všetky zdravotné poisťovne),
 - nemá daňové nedoplatky,
 - nie je v konkurze, nie je voči nemu vedené konkurzné konanie, nie je v reštrukturalizácii a nebol proti nemu zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku,
 - proti navrhovateľovi nie je vedené exekučné konanie.
7. Úspešný prijímateľ vykoná propagáciu BSK najmä informovaním verejnosti o tom, že projekt sa realizuje s finančnou podporou BSK.
8. Dotáciu podľa tohto nariadenia nemožno poskytnúť najmä na:
- úhradu záväzkov z predchádzajúcich rozpočtových rokov,

- b) refundáciu výdavkov uhradených v predchádzajúcich rozpočtových rokoch,
- c) splácanie úverov a úrokov z poskytnutých úverov,
- d) úhradu miezd, platov, služobných príjmov a ich náhrad a ostatných osobných vyrovaní zamestnancov,
- e) úhradu stravného a cestovných náhrad zamestnancov, nákup alkoholu a tabakových výrobkov,
- f) predprojektovú prípravu pri investičných projektoch,
- g) fixné prevádzkové náklady organizácie,
- h) nákup osobných automobilov,
- i) bankové, správne, poštové a manipulačné poplatky,
- j) nákup pozemkov a prenájom pozemkov na obdobie presahujúce lehotu realizácie projektu.

9. Dotáciu podľa tohto nariadenia nemožno poskytnúť žiadateľovi, ktorý:

- a) nemá vysporiadané finančné vzťahy so štátnym rozpočtom, rozpočtami obcí, miest, mestských častí a vyšších územných celkov,
- b) má záznam v registri trestov alebo ktorého štatutárny zástupca má záznam v registri trestov, okrem žiadateľa, ktorým je obec, mesto a mestská časť,
- c) poruší zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania,
- d) nedoplnil žiadosť podľa odseku 6,
- e) je politickou stranou, politickým hnutím alebo ich koalíciou,
- f) má uložený trest zákazu prijímať dotácie alebo subvencie alebo trest zákazu prijímať pomoc a podporu poskytovanú z fondov Európskej únie.

10. Na poskytnutie dotácie nemá žiadateľ právny nárok.

11. V prípade čerpania prostriedkov na projekt, ktorým sa plnia úlohy BSK v rámci jeho pôsobnosti, bude tento projekt financovaný z rozpočtu BSK v rámci príslušnej rozpočtovej kapitoly.

§ 5

Kritériá na posudzovanie žiadosti

1. Všetky žiadosti, posúdi Komisia pre PR po formálnej stránke a na základe nasledujúcich kritérií:

- a) Súlad so strategickými a sektorovými dokumentami BSK (PHSR BSK, Stratégie – cestovný ruch, školstvo, kultúra, rozvoj vidieka) (0-3 body);
- b) Logická a vecná prepracovanosť projektu - zrozumiteľnosť, prehľadnosť, výstižnosť, jasne formulovaný cieľ projektu, prostriedky na dosiahnutie cieľa a ich vzájomné prepojenie (0-3 body);
- c) Možnosť zapojenia verejnosti do projektu (0-3 body);
- d) Finančná stránka projektu – primeranosť, hospodárnosť a reálnosť rozpočtu, spolufinancovanie projektu, náročnosť na materiálno-technické zabezpečenie, udržateľnosť projektu (0-3 body);
- e) Schopnosť realizácie projektu – odborné predpoklady navrhovateľov, jasný a vykonateľný realizačný plán, spolupráca s ďalšími partnermi (0-3 body).

2. Žiadosť bude predložená verejnosti na hlasovanie v prípade, že získa minimálne 8 bodov. Ak žiadosť v niektorom z kritérií a) až e) získa 0 bodov, nebude predložená verejnosti na hlasovanie.

3. Spôsob a lehotu hlasovania verejnosti určí výzva.

§ 6 Proces schvaľovania žiadosti

1. Harmonogram PR bude uverejnený vo výzve na predkladanie projektov. Pre jednotlivé kroky PR je garantovaný nasledujúci minimálny čas:

Zverejnenie výzvy vrátane spôsobu hlasovania na predkladanie projektov	najneskôr do 15. 05. kalendárneho roka
Predkladanie projektov	45 dní odo dňa zverejnenia výzvy
Posudzovanie projektov	15 dní od ukončenia lehoty na predkladanie projektov
Hlasovanie verejnosti	30 dní od predloženia projektov komisiou
Vyhĺasenie výsledkov, uzatváranie zmlúv	30 dní ukončenia lehoty na hlasovanie

2. BSK uzatvorí s navrhovateľom, ktorému sa poskytuje dotácia, písomnú Zmluvu o poskytnutí dotácie v rámci participatívneho rozpočtu (ďalej len „zmluva“). Zmluva obsahuje najmä tieto náležitosti:

- a) označenie zmluvných strán,
- b) účel, na ktorý sa dotácia poskytuje,
- c) výšku dotácie,
- d) číslo bankového účtu príjemcu dotácie, na ktorý má byť dotácia poukázaná, kód a názov banky alebo pobočky zahraničnej banky,
- e) podmienky poskytnutia a použitia dotácie,
- f) lehotu, v ktorej možno použiť dotáciu,
- g) lehotu a spôsob zúčtovania dotácie,
- h) spôsob kontroly hospodárneho a efektívneho použitia dotácie,
- i) dôvody a spôsob odstúpenia od zmluvy, sankcie
- j) vymedzenie času, na ktorý sa zmluva uzatvára,
- k) povinnosť oznámenia zmeny identifikačných údajov príjemcu dotácie v určenej lehote,
- l) lehotu vrátenia nepoužitých finančných prostriedkov a číslo účtu, na ktorý sa tieto finančné prostriedky poukazujú,
- m) ustanovenie o zmluvnej pokute za nedodržanie predmetu a podmienok zmluvy.

3. Ak navrhovateľ do 30 dní odo dňa vyzvania k podpisu zmluvy zmluvu nepodpíše, nárok na dotáciu zaniká.

4. V prípade zmeny termínu realizácie projektu z objektívnych dôvodov (napr. nepriaznivé počasie, dôvody na strane dodávateľa, zhotoviteľa a pod.) je možné dodatkom k zmluve zmeniť lehotu v príslušnom kalendárnom roku, v ktorej možno použiť dotácia, a súvisiace ustanovenia zmluvy. O uzatvorení dodatku je navrhovateľ povinný požiadať písomne, bezodkladne, najneskôr však do 5 pracovných dní, po tom, čo sa dozvedel, že termín projektu nebude dodržaný. Objektívnosť dôvodov vedúcich k uzavretiu dodatku k zmluve posúdi predseda BSK. Prijemca dotácie nemá na uzavretie dodatku k zmluve právny nárok.

5. Zmena účelu projektu, na ktorý sa dotácia poskytuje, nie je možná.

§ 7 Kontrola, Zúčtovanie a Sankcie

1. Na kontrolu hospodárenia s poskytnutou dotáciou, zúčtovanie dotácie a sankcie sa vzťahujú ustanovenia § 8, §9 a §10 VZN č. 2/2016.

§ 8

Platnosť a účinnosť

1. Toto nariadenie bolo schválené Zastupiteľstvom BSK dňa 27.04.2018 uznesením č. .../2018.
2. Toto nariadenie nadobúda platnosť dňom vyhlásenia, a to jeho vyvesením na úradnej tabuli BSK. Zároveň je zverejnené na webovej stránke BSK.
3. Toto nariadenie nadobúda účinnosť najskôr 15 dňom po vyvesení.

V Bratislave, dňa

Mgr. Juraj Droba, MBA, MA
predseda
Bratislavského samosprávneho kraja